

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2023/891 НА СЪВЕТА

от 28 април 2023 година

относно ограничителни мерки с оглед на действия, дестабилизиращи Република Молдова

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като има предвид, че:

- (1) На 23 юни 2022 г. Европейският съвет предостави на Република Молдова статут на страна кандидатка.
- (2) В своите заключения от 23 март 2023 г. Европейският съвет пое ангажимент да продължи да предоставя всякаква необходима подкрепа на Република Молдова, включително за укрепване на устойчивостта, сигурността, стабилността, икономиката и енергийните доставки на страната в контекста на дестабилизиращите дейности на външни участници.
- (3) Настоящото ръководство на Република Молдова постигна значителен напредък в укрепването на демокрацията и върховенството на закона, както и в борбата с корупцията, и положи значителни усилия за изпълнение на мерките, посочени в становището на Европейската комисия относно кандидатурата ѝ за членство в ЕС.
- (4) Молдовското правителство изпълнява амбициозната си програма за реформи, като същевременно се справя и с множество кризи и все по-често се сблъсква с преки заплахи за стабилността си, идващи както от вътрешни групи с лични интереси, така и от Русия, които често се обединяват в опитите си да отклонят страната от пътя на реформите.
- (5) Съюзът остава готов да използва всички инструменти на политиката, с които разполага, за да допринесе за ефективен изход от настоящата криза и да реагира на дестабилизиращи действия, които представляват сериозна заплаха за демокрацията и върховенството на закона в Република Молдова, включително чрез засилване на изпълнението на програми за техническа помощ и изграждане на капацитет, за да се повиши способността на Република Молдова самостоятелно да предотвратява и да се бори с такива действия чрез съдебно и полицейско сътрудничество с държавите членки.
- (6) Безпрецедентно високата интензивност на такива дестабилизиращи действия изисква незабавна реакция, още повече като се има предвид значението да има стабилна Република Молдова, страна кандидатка за членство в ЕС, граничеща със Съюза и Украйна.
- (7) Лицата, които възпрепятстват или пречат на провеждането на избори или се опитват да променят конституционния ред в Република Молдова, включително чрез актове на насилие, представляват заплаха за демокрацията и върховенството на закона, както и за стабилността и сигурността на Република Молдова. Усилията за дестабилизиране на Република Молдова се увеличиха особено след началото на агресивната война на Русия срещу Украйна.
- (8) Заплаха за стабилността, демокрацията и върховенството на закона представляват и лицата, които извършват сериозни финансови нарушения по отношение на публични средства, както и неразрешен износ на капитали, доколкото те биха могли да поемат контрола върху дейностите на държавните органи или сериозно да им повлияят. Такива действия могат да застрашат и конституционния ред.
- (9) Усилията за дестабилизиране на Република Молдова застрашават стабилността и сигурността на външните граници на Съюза.
- (10) Република Молдова поиска подкрепа от Съюза срещу действия, които заплашват да дестабилизируют страната, чрез приемане на ограничителни мерки.

- (11) При настоящите обстоятелства следва да бъдат наложени ограничения за пътуване и мерки за замразяване на активи срещу лица, които са отговорни за действия или политики, подкопаващи или застрашаващи суверенитета и независимостта на Република Молдова, както и демокрацията, върховенството на закона, стабилността или сигурността в Република Молдова, или които подкрепят или осъществяват такива действия или политики, и свързани с тях лица, образувания или органи.
- (12) Необходимо е Съюзът да предприеме допълнителни действия за изпълнението на определени мерки,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за предотвратяване на влизането или транзитното преминаване през тяхна територия на:
- а) физически лица, които са отговорни за действия или политики, подкопаващи или застрашаващи суверенитета и независимостта на Република Молдова или демокрацията, върховенството на закона, стабилността или сигурността в тази държава, или които подкрепят или осъществяват такива действия или политики, чрез някое от следните действия:
 - i) възпрепятстване или подкопаване на демократичния политически процес, включително чрез възпрепятстване или сериозно подкопаване на провеждането на избори или опит за дестабилизиране или промяна на конституционния ред;
 - ii) планиране, ръководене, участие — пряко или непряко, — подпомагане или улесняване по друг начин на придружени с насилие демонстрации или други актове на насилие; или
 - iii) сериозни финансови нарушения по отношение на публични средства и неразрешен износ на капитал;
 - б) физически лица, свързани с лицата, посочени в буква а);
както са изброени в приложението.
2. Параграф 1 не задължава никоя държава членка да отказва на своите граждани влизане на територията си.
3. Параграф 1 се прилага, без да се засягат случаите, когато дадена държава членка е обвързана със задължение по международното право, а именно:
- а) в качеството на държава — домакин на международна междуправителствена организация;
 - б) в качеството на държава — домакин на международна конференция, свикана от ООН или провеждана под нейната егида;
 - в) съгласно многостранно споразумение, предоставящо привилегии и имунитети; или
 - г) съгласно Договора за помирение от 1929 г. (Латерански договор), сключен от Светия престол (град-държава Ватикан) и Италия.
4. Параграф 3 се прилага и в случаите, когато дадена държава членка е държава — домакин на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ).
5. Съветът се информира надлежно във всеки един от случаите, когато държава членка предоставя освобождаване съгласно параграфи 3 или 4.
6. Държавите членки могат да предоставят освобождаване от мерките, наложени съгласно параграф 1, когато пътуването е оправдано поради спешни хуманитарни нужди или поради участие в междуправителствени срещи или в срещи, които се провеждат с подкрепата на Съюза или чиито домакин е Съюзът или държава членка, поела председателството на ОССЕ, и на които се провежда политически диалог, пряко насърчаващ политическите цели на ограничителните мерки, включително подкрепа за върховенството на закона, демокрацията, стабилността и сигурността на Република Молдова.
7. Държавите членки могат да предоставят освобождаване от мерките, наложени съгласно параграф 1, и когато влизането или транзитното преминаване е необходимо за провеждането на съдебен процес.

8. Държава членка, която желае да предостави освобождаване съгласно параграф 6 или 7, уведомява писмено Съвета за това. Счита се, че е предоставено освобождаване, освен ако една или няколко от държавите членки възразят в писмена форма в срок от два работни дни от получаването на уведомлението за предложеното освобождаване. В случай че една или няколко от държавите членки възразят, Съветът може да реши с квалифицирано мнозинство да предостави предложеното освобождаване.

9. Когато в съответствие с параграфи 3, 4, 6, 7 и 8 държава членка разреши на посочени в приложението лица да влязат на нейна територия или да преминат транзитно през нея, това разрешение важи само за целта, за която е дадено, и за лицето, за което се отнася.

Член 2

1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от:

a) физически лица, образувания или органи, които са отговорни за действия или политики, подкопаващи или застрашаващи суверенитета и независимостта на Република Молдова, или демокрацията, върховенството на закона, стабилността или сигурността в тази държава, или които подкрепят или осъществяват такива действия или политики, чрез някое от следните действия:

i) възпрепятстване или подкопаване на демократичния политически процес, включително чрез възпрепятстване или сериозно подкопаване на провеждането на избори или опит за дестабилизиране или промяна на конституционния ред;

ii) планиране, ръководене, участие — пряко или непряко, — подпомагане или улесняване по друг начин на придружени с насилие демонстрации или други актове на насилие; или

iii) сериозни финансови нарушения по отношение на публични средства и неразрешен износ на капитал;

b) физически или юридически лица, образувания или органи, свързани с лицата, посочени в буква a);

които са изброени в приложението.

2. Никакви финансови средства или икономически ресурси не могат да се предоставят пряко или непряко на разположение или в полза на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, посочени в приложението.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 компетентните органи на държавите членки могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства или икономически ресурси при условия, каквито сметнат за целесъобразни, след като установят, че съответните финансови средства или икономически ресурси са:

a) необходими за задоволяване на основните нужди на лицата, посочени в приложението, и на членовете на семействата им, които са на тяхна издръжка, включително разходи за храна, наем или ипотечен заем, лекарства и медицинско обслужване, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги;

b) предназначени изключително за заплащане на разумни по размер професионални възнаграждения и възстановяване на направени разходи, свързани с предоставянето на правни услуги;

в) предназначени изключително за плащане на хонорари или такси за услуги за обичайното държане или поддържане на замразени финансови средства или икономически ресурси;

г) необходими за извънредни разходи, при условие че най-малко две седмици преди даването на разрешение компетентният орган е уведомил компетентните органи на останалите държави членки и Комисията за основанията, поради които смята, че следва да бъде дадено конкретно разрешение; или

д) ще бъдат платени по или от банкова сметка на дипломатическо представителство или консулска служба, или на международна организация, ползваща се с имунитет съгласно международното право, доколкото тези плащания са предназначени за официални цели на дипломатическото представителство или консулската служба или на международната организация.

Съответната държава членка уведомява останалите държави членки и Комисията за всяко разрешение, дадено по настоящия параграф.

4. Чрез дерогация от параграф 1 компетентните органи на държавите членки могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси, ако са изпълнени следните условия:

- a) финансовите средства или икономическите ресурси са предмет на арбитражно решение, постановено преди датата, на която лицето, образуванието или органът, посочени в параграф 1, са включени в списъка в приложението, или на съдебно или административно решение, постановено в Съюза, или на съдебно решение, подлежащо на принудително изпълнение в съответната държава членка, преди или след тази дата;
- b) финансовите средства или икономическите ресурси ще бъдат използвани изключително за удовлетворяване на претенции, обезпечени или признати за основателни с такова решение, в границите, установени от приложимите закони и подзаконни актове, уреждащи правата на лицата с такива претенции;
- в) решението не е в полза на физическо или юридическо лице, образувание или орган, посочени в приложението; и
- г) признаването на решението не противоречи на обществения ред в съответната държава членка.

В двуседмичен срок от даването на разрешение съгласно настоящия параграф съответната държава членка уведомява другите държави членки и Комисията.

5. Параграф 1 не възпрепятства посочено в списъка физическо или юридическо лице, образувание или орган, да извършва плащане, дължимо по договор, сключен преди датата на включване на това физическо или юридическо лице, образувание или орган в списъка в приложението, при условие че съответната държава членка е установила, че плащането не се получава пряко или косвено от физическо или юридическо лице, образувание или орган, посочени в параграф 1.

6. Параграф 2 не се прилага за добавянето към замразени сметки на:

- a) лихви или други приходи по тези сметки;
- b) плащания, дължими по договори, споразумения или задължения, сключени или възникнали преди датата, на която тези сметки са станали предмет на мерките, предвидени в параграфи 1 и 2; или
- в) плащания, дължими съгласно съдебни, административни или арбитражни решения, постановени в Съюза или подлежащи на принудително изпълнение в съответната държава членка,

при условие че за тези лихви, други приходи и плащания продължават да се прилагат мерките, предвидени в параграф 1.

7. Забраната, предвидена в параграф 2, не се прилага за организации и агенции, които Съюзът е оценил по стълбове и с които Съюзът е подписал рамково споразумение за финансово партньорство, въз основа на което организациите и агенциите действат като хуманитарни партньори на Съюза, при условие че предоставянето на финансови средства или икономически ресурси, посочени в параграф 2, е необходимо изключително за хуманитарни цели в Република Молдова.

8. В случаите, които не попадат в обхвата на параграф 7 и чрез дерогация от параграфи 1 и 2 компетентните органи на дадена държава членка могат при общите или специалните условия, които сметнат за уместни, да предоставят специални или общи разрешения за освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или за предоставяне на определени финансови средства или икономически ресурси, при условие че предоставянето на тези финансови средства или икономически ресурси е необходимо изключително за хуманитарни цели в Република Молдова.

Член 3

1. Съветът, по предложение на държава членка или на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“), взема с единодушие решение за съставянето и изменението на списъка в приложението.

2. Съветът съобщава решението, посочено в параграф 1, включително основанията за включването в списъка, на съответното физическо или юридическо лице, образувание или орган, пряко, ако адресът е известен, или чрез публикуване на известие, като на съответното лице, образувание или орган се дава възможност да представи възражения.

3. Ако бъдат представени възражения или нови съществени доказателства, Съветът преразглежда решението по параграф 1 и уведомява съответното лице, образувание или орган за това.

Член 4

1. В приложението се посочват основанията за включване в списъка на физическите и юридическите лица, образуванията и органите, посочени в членове 1 и 2.
2. В приложението се съдържа необходимата информация за идентифициране на съответните физически или юридически лица, образувания или органи, когато тази информация е налична. По отношение на физическите лица тази информация може да включва: имена и псевдоними, дата и място на раждане, гражданство, номер на паспорт и на лична карта, пол, адрес, ако е известен, и длъжност или професия. По отношение на юридическите лица, образуванията или органите тази информация може да включва: наименования; място и дата на регистрация; регистрационен номер; и място на стопанска дейност.

Член 5

1. Съветът и върховният представител могат да обработват лични данни, за да изпълняват задачите си съгласно настоящото решение, по-специално:
 - а) по отношение на Съвета — за изготвянето и внасянето на изменения в приложението;
 - б) по отношение на върховния представител — за изготвянето на изменения на приложението.
2. Съветът и върховният представител могат да обработват, когато е приложимо, съответните данни, отнасящи се до престъпления, извършени от включваните в списъка физически лица, до присъди или до мерки за сигурност по отношение на тези лица, само доколкото тази обработка е необходима за изготвянето на приложението.
3. За целите на настоящото решение Съветът и върховният представител се определят за „администратори“ по смисъла на член 3, точка 8 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, за да се гарантира, че съответните физически лица могат да упражняват правата си съгласно Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 6

Не се удовлетворяват никакви претенции във връзка с договори или сделки, чието изпълнение е било засегнато пряко или непряко, изцяло или частично от мерките, наложени с настоящото решение, включително претенции за обезщетение или други претенции от същия вид, като например претенции за компенсация или претенции по гаранция, по-специално претенции за удължаване на сроковете или за плащане по облигация, гаранция или обезщетение, и по-специално на финансова гаранция или финансово обезщетение, независимо от формата, предявени от:

- а) определените физически или юридически лица, образувания или органи, включени в списъка, съдържащ се в приложението;
- б) физическо или юридическо лице, образувание или орган, действаш(о) чрез или от името на едно от лицата, образуванията или органите, посочени в буква а).

Член 7

За постигане на максимални резултати от мерките, предвидени в настоящото решение, Съюзът насърчава трети държави да приемат ограничителни мерки, подобни на предвидените в настоящото решение.

Член 8

Настоящото решение се прилага до 29 април 2024 г.

Настоящото решение подлежи на постоянен преглед. Действието му се удължава или самото решение се изменя, в зависимост от случая, ако Съветът прецени, че целите му не са постигнати.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

При преразглеждането на ограничителните мерки, наложени съгласно член 1, параграф 1, буква а), точка iii) и член 2, параграф 1, буква а), точка iii) Съветът взема предвид по целесъобразност дали въпросните лица са обект на съдебно производство или не във връзка с деянията, за които са били включени в списъка.

Член 9

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 28 април 2023 година.

За Съвета
Председател
J. ROSWALL

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на физическите и юридическите лица, образуванията и органите, посочени в членове 1 и 2

[...]
